



О МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРОГРАММЕ
ПО ОЦЕНКЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ
ДОСТИЖЕНИЙ УЧАЩИХСЯ PISA

PISA халықаралық зерттеуі туралы ақпарат

PISA (Programme for International Student Assessment)

— бұл білім алушылардың білім жетістіктерін бағалауға арналған халықаралық бағдарлама.

PISA — бұл Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы ([ЭЫДҰ](#) / [OECD](#)) ұйымдастыратын беделді халықаралық тест. Оның басты мақсаты — оқушылардың мектепте алған білімін жай ғана тексеру емес, олардың **функционалдық сауаттылығын**, яғни алған білімдері мен дағдыларын өмірлік жағдайларда қолдана білу қабілетін бағалау.

Тестілеу әлем елдері арасында **3 жылда бір рет** өткізіледі. Қазақстанда нақты бір білім беру ұйымы деңгейінде нәтижелерді бағалауға мүмкіндік беретін **«Мектептерге арналған PISA»** жобасы да белсенді жүзеге асырылуда.

Барлық ақпарат <https://taldu.edu.kz/kz> сілтемесі арқылы қол жетімді

Зерттеу нені бағалайды?

PISA шеңберінде үш негізгі бағыт тексеріледі:

1. **Математикалық сауаттылық:** адамның математикалық ойлау, әртүрлі практикалық контекстердегі есептерді шешу үшін математиканы тұжырымдау, қолдану және түсіндіру қабілеті.
2. **Оқу сауаттылығы:** мәтіндерді түсіну, пайдалану, олар туралы ой жүгірту және өз мақсаттарына жету мен білімін дамыту үшін оқумен айналысу қабілеті.
3. **Жаратылыстану-ғылыми сауаттылық:** жаратылыстану-ғылыми білімді меңгеру, өмірлік мәселелерді анықтау, қоршаған әлемді түсіну үшін қажетті негізделген қорытындылар жасау біліктілігі.

Кейбір циклдарда негізгі бағыттарға креативті ойлау немесе қаржылық сауаттылық сияқты инновациялық модульдер қосылады.

👥 Кімдер қатысады?

Тестілеуге тест тапсыру сәтінде жасы **15 жас 3 айдан 16 жас 2 айға дейінгі** мектеп оқушылары мен колледж студенттері қатысады (әдетте бұл 7–11 сынып оқушылары). Нақты мектептер мен қатысушыларды халықаралық үйлестіруші кездейсоқ таңдау әдісімен анықтайды.

🖥 Тестілеу қалай өтеді?

Барлық тапсырмалар тек **компьютерде** орындалады.

Бағалау **когнитивті тесттен** (практикалық жағдаяттық есептерді шешу) және жалпы білім беру ортасын бағалауға көмектесетін оқушылар мен әкімшілікке арналған **сауалнамадан** тұрады.

PISA-ға дайындаламыз: оқушылар, ата-аналар мен мұғалімдерге арналған пайдалы ресурстар мен тренажерлер

Мектебіміз халықаралық **PISA** білім сапасын бағалау зерттеуіне қатысуға белсенді дайындалуда. Бұл зерттеу **функционалдық сауаттылықты** — яғни мектепте алған білімді өмірлік жағдайларда қолдану, ақпаратты талдау және сыни ойлау қабілетін бағалайды.

Оқушыларымыздың компьютерлік тестілеуден сенімді өтуіне көмектесу үшін біз барлық қажетті құралдарды бір жерге жинадық.

Мектебіміздің сайтындағы арнайы бөлімнен сіз мыналарды таба аласыз:

🔗 PISA ресми интерактивті тренажерлеріне **тікелей сілтемелер**.

📅 Мектебіміздің зерттеуге дайындық жөніндегі **іс-шаралар жоспары**.

💡 Мұғалімдерге сабаққа тапсырмаларды кіріктіру бойынша **әдістемелік нұсқаулықтар** және сынып жетекшілеріне арналған тіркелу нұсқаулығы.

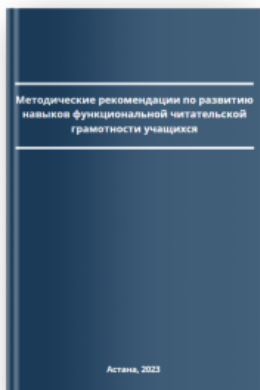
БЕКІТЕМІН**Мектеп директоры**

Д.Д.Изтулеуов**«№1 мектеп-лицейі» КММ****PISA халықаралық зерттеуіне дайындық жоспары**

№	Іс-шара атауы / Жұмыс бағыты	Мерзімі	Жауаптылар
1	Ұйымдастырушылық қамтамасыз ету Мектеп үйлестірушісін тағайындау және дайындық жоспарын бекіту туралы бұйрық шығару.	Қыркүйек	Мектеп директоры
2	Аналитикалық жұмыс Өткен PISA циклдарының нәтижелерін (ұлттық және мектепшілік деңгейде) талдау, типтік қателіктер мен «әлсіз тұстарды» анықтау.	Қазан	Директордың оқу жұмысы жөніндегі орынбасары
3	Мұғалімдерге әдістемелік қолдау көрсету Пән мұғалімдеріне күнделікті оқу процесіне функционалдық сауаттылық тапсырмаларын кіріктіру бойынша семинарлар мен воркшоптар өткізу.	Жыл бойы	Әдістемелік бірлестік жетекшілері
4	Қатысушылар базасын қалыптастыру Халықаралық талаптарға сәйкес нысаналы жастағы (15–16 жас) оқушылардың тізімін жасау және өзектендіру.	Қазан – Қараша	Мектеп үйлестірушісі, сынып жетекшілері
5	Ата-аналармен ақпараттық жұмыс Ата-аналар жиналыстарын өткізу, PISA мақсаттарын түсіндіру, мектеп сайтында және чаттарда ақпараттық материалдар жариялау.	Қараша	Әкімшілік, сынып жетекшілері
6	Оқушыларды практикалық дайындау Сабақ жоспарларына PISA ашық тапсырмаларының элементтерін (математикалық, оқу және	Үнемі	Пән мұғалімдері

	жаратылыстану-ғылыми сауаттылық) енгізу.		
7	Сынақ тестілеулері Ресми тренажерлер мен ашық тапсырмалар базасын пайдалана отырып, мектепшілік компьютерлік тестілеуді ұйымдастыру.	Қараша, Ақпан	Директордың оқу жұмысы жөніндегі орынбасары, АТ маманы
8	Психологиялық сүйемелдеу Оқушыларға күйзелісті басқару, тесттердің бейтаныс форматынан қорқынышты жеңу және тайм-менеджмент бойынша тренингтер өткізу.	Желтоқсан – Наурыз	Мектеп психологы
9	Техникалық аудит Компьютерлік сыныптардың тестілеу платформасының техникалық сипаттамаларына (интернет жылдамдығы, браузерлер) сәйкестігін тексеру.	Тестке 2 апта қалғанда	АТ маманы, жүйелік әкімші
10	Қорытынды нұсқаулық Қатысушы оқушылар мен кезекші педагогтар үшін тестілеу күнінің ережелері мен рәсімдері бойынша қорытынды нұсқаулық өткізу.	Тестке 2–3 күн қалғанда	Мектеп әкімшілігі, PISA үйлестірушісі

Оқушылардың функционалдық оқу сауаттылығын дамыту бойынша әдістемелік ұсыныстар



Синописис:

Бұл Әдістемелік ұсыныстар Ахмет Байтұрсынұлы атындағы «Талдау» ұлттық зерттеулер және білімді бағалау орталығы 2021-2023 жылдарға арналған бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру шеңберінде жүзеге асырылған «Орта білім берудің мазмұны мен оны басқаруды жетілдірудің ғылыми негізделген тәсілдері мен жоғары білім беруді дамытудың ғылыми-әдістемелік негіздерін әзірлеу» атты ғылыми-техникалық бағдарлама аясында әзірленді. Құжат 7-9 сынып оқушыларының функционалдық оқу және математикалық сауаттылығын дамытуға бағытталған. Әдістемелік ұсыныстар биология, химия, физика, география, тарих, информатика, өзін-өзі тану және басқа да пәндерді оқытатын мұғалімдерге арналған.

Әдістемелік ұсыныстар қазақстандық педагогтердің функционалдық сауаттылықты қабылдауы мен түсінуіне жүргізілген зерттеу, функционалдық сауаттылықтың теориялық негіздерін зерделеу және оны бағалау құралдарын талдау нәтижелеріне негізделген. Әдістемелік ұсыныстарды әзірлеу барысында PISA халықаралық бағалау бағдарламасының шеңберлік құжаттары басшылыққа алынды.

Осы сілтеме бойынша қолжетімді

<https://tal dau.edu.kz/kz/publikaciya/oushylyardy-funkcionaldy-ou-sauattylyyn-damytu-bojynsha-distemelik-synystar>

Мұғалімдерге арналған нұсқаулық: PISA тапсырмаларын 45 минуттық сабаққа қалай енгізу керек?

Функционалдық сауаттылықты енгізу оқу бағдарламасын өзгертуді талап етпейді. «5 минуттық PISA-сергіту» әдісін немесе толыққанды практикалық блокты қолдану арқылы материалды беру форматын сәл өзгерту жеткілікті:

«Мәнмәтіндік сергіту» стратегиясы (сабақтың басында 5–7 минут): Қалыпты ауызша есептеу немесе ережелерді қайталаудың орнына оқушыларға жағдаяттық есеп беріңіз.

Математика үшін мысал: жай ғана теңдеуді шешу емес, белгілі бір шарттарда ұялы байланыстың қай тарифі тиімдірек екенін есептеу.

Тіл мен әдебиет үшін мысал: мәтінді жай қайталап айтудың орнына, тұрмыстық техниканың нақты нұсқаулығынан үзінді оқытып, одан жасырын қатені табуды ұсыну.

Кешенді мәтіндермен жұмыс (негізгі бөлімде 15 минут): PISA графиктерді, кестелерді, диаграммаларды және инфографиканы оқу біліктілігін талап етеді. Кез келген пәнде (тарих, география, биология) параграфтың тұтас мәтінін кестелік деректерді немесе схемаларды талдаумен алмастырыңыз. Сұрақтарды жай есте сақтауға емес («Мұнда не жазылған?»),

түсіндіруге («Осы графиктен қандай қорытынды жасауға болады?») бағыттаңыз.

PISA ережелері бойынша критериалды бағалау:

Оқушыларды PISA тапсырмаларында жиі «жалғыз дұрыс» жауап болмайтынына үйретіңіз. Ойлау барысы бағаланады. Оқушылармен бағалау критерийлерін талдаңыз: неліктен дәлелі бар толық жауапқа 2 балл беріледі, ал дәлелсіз жай «иә/жоқ» деген жауапқа 0 балл қойылады.

Онлайн-тренажерде дайындық
Мектепте дайындық edutest.kz платформасында жүргізіледі

★ Оқушылар мен ата-аналарға арналған жадынама

PISA-ға қатысу — мектебіміз бен бүкіл еліміздің білім беру жүйесін жетілдіруге көмектесетін маңызды қадам. Тест нәтижелері оқушының тоқсандық немесе жылдық бағаларына әсер етпейді, бірақ оның қазіргі заман талаптарына дайындығын көрсетеді.

Дайындық бойынша ұсыныстар:

1. **Тапсырмалар форматымен танысыңыз.** PISA сұрақтары үйреншікті мектеп есептерінен ерекшеленеді. Олар әрдайым өмірлік жағдайларға (мысалы, отбасылық бюджетті есептеу, графикті оқу, мақаланы талдау) негізделеді.
2. **Логика мен сыни ойлауды дамытыңыз.** «Неліктен?» және «бұл қалай жұмыс істейді?» деген сұрақтар қоюды үйреніңіз, әртүрлі дереккөздерден алынған ақпаратты талдаңыз.
3. **Сынақ тесттерінен өтіңіз.** Өткен жылдардағы тапсырмалардың ресми үлгілері мен интерактивті тренажерлер нақты зерттеу кезінде компьютер алдында өзіңізді сенімді сезінуге көмектеседі.